

ดร.นายแพทย์สมยศ สิริสุมิ

อธิบดีกรมอนามัย

ที่ห้อง ข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้าง ที่รักทุกท่าน

ผมเชื่อมั่น ในศักยภาพของพวกเรา ชาวกรมอนามัย ว่า กรมอนามัยจักสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ โดยมุ่งเน้นประโยชน์สุขของประชาชน ไปพร้อมๆ กับพัฒนาองค์กรกรมอนามัยให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น สืบไป ภายใต้กระแสการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์บ้านเมือง

ดังนั้น เพื่อให้ชาวกรมอนามัยได้รับรู้ เข้าใจและร่วมกันพัฒนาองค์กรไปในทิศทางเดียวกันอย่างเสริมพลัง จึงขออธิบายและสื่อสารนโยบายและแนวทางการปฏิบัติ ซึ่งเป็นผลมาจากการประชุมการพัฒนาระบบและนโยบายการพัฒนาระบบการนำองค์กร ระหว่างวันที่ 27-28 มกราคม 2553 ซึ่งมีผู้บริหารทุกท่านเข้าร่วมประชุมฯ และ ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมกรมอนามัย ครั้งที่ 2/2553 เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553 เรียบร้อยแล้ว ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ทิศทางงานนำองค์กรกรมอนามัย

วิสัยทัศน์กรมอนามัย

(ปี 2551-2555)

“**เป็น องค์กรหลักของประเทศ**

ในการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม

เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพดี

ภายในปี 2555

ความท้าทายด้านวิสัยทัศน์ในอนาคต

คือ เป็นองค์กรหลักในระดับภูมิภาค โดย Benchmark

ในกลุ่มอาเซียน

องค์ประกอบขององค์กรหลักของประเทศ

คำอธิบายถึงลักษณะขององค์ประกอบขององค์กรหลัก

องค์ประกอบขององค์กรหลัก	ลักษณะที่ต้องการ
1) เป็นศูนย์กลางความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมและการสื่อสาร (Knowledge & Communication Center)	1.1) มิติด้าน Facility ศูนย์กลางความรู้เทคโนโลยี นวัตกรรมและการสื่อสาร (Knowledge & Communication Center) ต้อง - เป็นที่ยอมรับในระดับชาติ - มีข้อมูลข่าวสารครอบคลุมงานส่งเสริมสุขภาพ/อนามัยสิ่งแวดล้อม (Health Promotion/ Environmental Health) ที่ถูกต้องและครบถ้วนทั้งด้านองค์ความรู้ เทคโนโลยี รูปแบบการให้บริการและนวัตกรรม - สามารถให้บุคลากรและประชาชนเข้าถึงได้โดยง่าย 1.2) มิติด้านบุคลากร บุคลากร (นักวิชาการ) ของกรมอนามัย ต้อง - มีสมรรถนะ (Competency) 4 ด้าน คือ ด้านการศึกษาวิจัย (Research) ด้านประเมินบังชี้สถานการณ์ (Assessment) ด้านการสื่อสาร (Communication) และด้านการจัดการ (Management) เสนอแนวทาง/พัฒนาวัตกรรมได้ - มีผลงานวิชาการ นวัตกรรมเผยแพร่สู่สาธารณะ
2) เป็นแกนหลักในการพัฒนาความเข้มแข็งของระบบงาน Health Promotion /Environmental Health (System Strengthening Center)	2.1) สามารถพัฒนาให้มีรูปแบบระบบการจัดการด้าน Health Promotion & Environmental Health ที่เชื่อมโยงกับส่วนราชการอื่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภาคชุมชน ภาคเอกชน และสามารถนำไปใช้ได้
3) เป็นแกนหลักในการสร้าง/ผลักต้นนโยบายและกฎหมาย (Policy & Regulation Center)	3.1) สามารถขับเคลื่อนให้มินนโยบายสาธารณะ/กฎหมายที่เอื้อและสนับสนุนให้ระบบงานส่งเสริมสุขภาพและการอนามัยสิ่งแวดล้อม มีความเข้มแข็ง
4) เป็นศูนย์กลางการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายและประชาชน (Training Center)	4.1) เป็นศูนย์ฝึกอบรม (หรือศูนย์สาธิต/Show Room) ให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เครือข่ายและภาคประชาชน 4.2) มีหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพที่มีคุณภาพ และมีระบบควบคุมคุณภาพการฝึกอบรม 4.3) มีนักวิชาการที่เป็นวิทยากรมืออาชีพ
5) เป็นผู้แทนประเทศและเป็นศูนย์ความร่วมมือระหว่างประเทศ (International Collaboration Center)	5.1) เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างประเทศ (โดยวัดที่การจัดประชุมนานาชาติ หรือเป็นแหล่งศึกษาดูงานจากต่างประเทศ) 5.2) บุคลากรของกรมอนามัยได้รับการยอมรับ (Recognize) ในฐานะผู้เชี่ยวชาญของประเทศไทย ในการประชุมนานาชาติ

พันธกิจกรมอนามัย

- ผลิต พัฒนาองค์ความรู้ และนวัตกรรม เพื่อการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนไทย
- พัฒนา ผลิตภัณฑ์ และสนับสนุนให้เกิดนโยบาย และกฎหมายที่จำเป็นในการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศ
- ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมให้กับเครือข่าย รวมไปถึงการผลักดันและสนับสนุนให้เครือข่ายส่งเสริมสุขภาพให้เป็นไปตามมาตรฐานและกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนได้รับการส่งเสริมสุขภาพที่ดีและมีคุณภาพ
- พัฒนาระบบการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็ง ซึ่งครอบคลุมทั้งระบบการเฝ้าระวัง การกำกับ ติดตามและประเมินผล เพื่อนำมาสู่การพัฒนา นโยบาย กฎหมาย และระบบงานอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพ

ร่วมสืบสานวัฒนธรรมกรมอนามัย (ตั้งแต่ปี 2548)

อันเป็นสื่อตวามให้คงอยู่อย่างต่อเนื่อง

เพื่อ “เสริมสร้างพวกเราชาวกรมอนามัย ให้มีพฤติกรรมที่ดีที่พึงประสงค์

เป้าประสงค์

“ประชาชนมีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีตามกลุ่มวัยและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพดี”

**นโยบายการดำเนินงานของกรมอนามัย
ปีงบประมาณ 2553**

กรมอนามัยสนับสนุนงานเดิมที่ทำอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด รวมถึงงานที่มีความสำคัญต่อประชาชน/คุ้มค่า โดยเฉพาะที่ทำให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้านสุขภาพในเชิงบวก

โครงการที่เป็น Highlight ในปีงบประมาณ 2553 ของกรมอนามัย มีดังนี้

โครงการ	ผู้รับผิดชอบ
1. โครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการพระราชดำริประกอบด้วย	
1. โครงการฟื้นฟูพระราชนครินทร์	สำนักทันตสาธารณสุขร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 1-12
2. โครงการโรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัว	สำนักส่งเสริมสุขภาพร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 1-12
2. โครงการริเริ่มใหม่/ควรพัฒนาเพิ่มเติม ได้แก่	
1. โครงการป้องกันการค้ามนุษย์ในวัยรุ่น	สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 1-12
2. โครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 1-12	
3. โครงการป้องกันความผิดปกติ ในเด็กแรกเกิด ทั้งทางร่างกายและสมอง	สำนักส่งเสริมสุขภาพร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 1-12
4. โครงการสาธารณสุขรวมใจ รณรงค์ลดโลกร้อน ด้วยการสุขภาพอย่างยั่งยืนและ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (เป็นการจัดการผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้น และรับผิดชอบต่อสังคม)	สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อมร่วมกับศูนย์อนามัยที่ 1-12
3. โครงการค่ายเยาวชน	
เน้นให้มีการอบรม ส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพสำหรับเยาวชน โดยอาจดำเนินการเป็นรายภาคหรือรายจังหวัด	
4. การพัฒนาศูนย์อนามัยที่ 1-12 ให้เป็น “Excellent Center”	
คือ พัฒนาให้เป็นศูนย์อนามัยที่สามารถดูแล แก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่รับผิดชอบ และสามารถเป็นศูนย์ต้นแบบดำเนินการตามนโยบายของกรมอนามัยได้อย่างครบถ้วน	

อย่าลืม !!! ทำดีแล้ว

ต้องประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักกรมอนามัยและเห็นประโยชน์ที่ได้รับด้วย

- ประเด็นยุทธศาสตร์กรมอนามัย 7 ประเด็น**
- ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 1 การพัฒนาอนามัยแม่และเด็ก
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 2 การลดปัจจัยเสี่ยงเด็กวัยเรียนและวัยรุ่น
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 3 การแก้ไขปัญหาโรคอ้วนคนไทย
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 4 การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 5 การพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อม
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 6 ความปลอดภัยด้านอาหารและน้ำ
 - ประเด็นยุทธศาสตร์ ที่ 7 การประเมินผลกระทบต่อสุขภาพ

กลยุทธ์การดำเนินงาน

- กรมอนามัย กำหนดกลยุทธ์การส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม (PIRAB) ตามแนวคิดและหลักการของกฎบัตรอตตาวาและกฎบัตรกรุงเทพฯ ดังนี้
- Partner and build alliance :** พัฒนาความเข้มแข็งและสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ เอกชน และประชาสังคมเพื่อสร้างกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน
 - Invest :** ลงทุนเพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบงานให้ได้มาตรฐานเพื่อจัดการกับปัจจัยกำหนดด้านสุขภาพ
 - Regulate and Legislate :** พัฒนาระบบการกำหนดและบริหารนโยบายสาธารณะและกฎหมายด้านสุขภาพจากฐานความรู้ที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและวิถีชีวิตคนไทยเพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมโอกาสที่เท่าเทียมกันทางสุขภาพ
 - Advocate :** ชี้แนะและสร้างความตระหนักรู้ เพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ
 - Build capacity :** พัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้เป็นมืออาชีพและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

นโยบายการกำกับดูแลองค์การที่ดีของกรมอนามัย

นโยบาย	เรื่อง / ประเด็น	ผู้รับผิดชอบ
1) ด้านรัฐ สังคม และสิ่งแวดล้อม	เรื่อง การประหยัดพลังงาน	สำนักงานเลขานุการกรมอนามัย
2) ด้านผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	เรื่อง การพัฒนาระบบการเรียนรู้ ความต้องการและสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (C/SH)	สำนักงานเลขานุการกรมอนามัย
3) ด้านองค์การ	เรื่อง การพัฒนาระบบควบคุมภายใน	กองคลัง
4) ด้านผู้ปฏิบัติงาน	เรื่อง ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมอนามัยที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม	กองการเจ้าหน้าที่

ตัวชี้วัดที่สำคัญของกรมอนามัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553

- **เกณฑ์การคัดเลือกตัวชี้วัดที่สำคัญ**
 ผู้บริหารกรมฯ ได้ประชุมหารือร่วมกันกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ ต้องเป็นตัวชี้วัดที่ตอบสนองต่อ วิสัยทัศน์/พันธกิจ/ยุทธศาสตร์/นโยบายกรมอนามัย เพื่อนำไปสู่การจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการกรมอนามัย
 - **คัดเลือกจากตัวชี้วัดกรมอนามัยทั้งหมด 66 ตัวชี้วัด**
 ผลการคัดเลือกตัวชี้วัดที่สำคัญของกรมอนามัยครอบคลุมตัวชี้วัดในการติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดในการบรรลุพันธกิจหลัก และ ตัวชี้วัดของแผนงาน/โครงการตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 ได้แก่
1. โรงพยาบาลสายใยรักแห่งครอบครัวผ่านเกณฑ์ระดับทอง
 2. โรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับทองผ่านเกณฑ์ ระดับเพชร
 3. องค์การภาครัฐ/เอกชนผ่านเกณฑ์องค์กรต้นแบบไร้พุง
 4. โรงเรียน (สพฐ.) & สถานีอนามัยมีส้วมผ่านเกณฑ์ HAS
 5. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีระบบการจัดการสุขาภิบาลอาหาร & น้ำระดับพื้นฐาน
 6. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลเพื่อแก้ปัญหาการสูญเสียฟัน
 7. การผลิตองค์ความรู้/เทคโนโลยีด้าน Health Promotion/Environmental Health
 8. เด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ได้รับนมผง ที่ป้องกันโรค HIV จากแม่สู่ลูก
 9. บุคลากรและประชาชนในพื้นที่เป้าหมายเฉพาะได้รับการพัฒนา
 10. โครงการรณรงค์ประชาสัมพันธ์
 11. ประชาชนและภาคีเครือข่ายได้รับการพัฒนาศักยภาพ

- ระบบการติดตามกำกับงาน**
- ✳ การติดตามผลการปฏิบัติงาน ให้ใช้ระบบการรายงานแบบ สงป. (รายไตรมาส) ประกอบกับการรายงานผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองฯ รอบ 6,9,12 เดือน ตามแบบ E SAR-Card
 - ✳ การประเมินผลงานรอบ 6,12 เดือน และ การนิเทศงาน ให้กองแผนงานพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม
 - ✳ เรื่องนโยบายที่อธิบดีฯ มอบให้ดำเนินการ หน่วยงานที่รับผิดชอบต้องรายงานความก้าวหน้าในที่ประชุมกรมด้วย

ระบบการสื่อสารทิศทาง นโยบาย องค์การกรมอนามัย					
ประเด็น	กลุ่มเป้าหมาย	วิธีการ/ช่องทาง การสื่อสาร	ความถี่	ผู้รับผิดชอบ	วิธีการ ประเมินผล
<ul style="list-style-type: none"> ✳ นโยบายการดำเนินงานของกรมอนามัย ✳ ผลการทบทวนวิสัยทัศน์/พันธกิจ/วัฒนธรรมองค์กร/เป้าประสงค์และความท้าทายเชิงยุทธศาสตร์ ✳ การจัดการผลกระทบทางลบที่เกิดขึ้นต่อสังคม ✳ การกำกับติดตามผลการดำเนินการ 	<ul style="list-style-type: none"> ✳ ผู้บริหารระดับกรม ✳ ผู้บริหารระดับหน่วยงานหรือเทียบเท่าหน่วยงาน 	สื่อสาร 2 ทิศทาง <ul style="list-style-type: none"> ✳ ชี้แจงในการประชุมกรมอนามัย 	ทุกครั้งที่มีนโยบายใหม่	<ul style="list-style-type: none"> ✳ อธิบดี รองอธิบดี 	<ul style="list-style-type: none"> ✳ ผู้เข้าร่วมประชุม
<ul style="list-style-type: none"> ✳ บุคลากรทุกคนในหน่วยงาน 	<ul style="list-style-type: none"> ✳ บุคลากรทุกคนในหน่วยงาน 	สื่อสาร 2 ทิศทาง <ul style="list-style-type: none"> ✳ ชี้แจงในการประชุมหน่วยงานต่อเนื่องจากที่ประชุมกรมอนามัย ✳ สื่อสารทิศทางเดียว ✳ สารจากอธิบดีกรมอนามัย ✳ เว็บไซต์กรมอนามัย 	ทุกครั้งที่มีนโยบายใหม่	<ul style="list-style-type: none"> ✳ ผู้บริหารระดับหน่วยงาน 	สื่อสาร 2 ทิศทาง <ul style="list-style-type: none"> ✳ ผู้เข้าร่วมประชุมรายงานผลผ่าน Website/เอกสาร

สำนักงานเลขานุการกรมอนามัย
 จะรับผิดชอบในการประเมินผลการสื่อสารทิศทาง นโยบายองค์กร กรมอนามัยในภาพรวม อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และรายงานผลพร้อมข้อเสนอแนะต่อกรมอนามัย

สำหรับผู้บริหารทุกท่าน ขอให้ตระหนักว่าท่านมีความสำคัญยิ่ง ในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งในระดับหน่วยงานและภาพรวมของกรมอนามัย โดยใช้แนวทางการจัดการความรู้ของกรมอนามัย ปี 2553 เป็นเครื่องมือสร้างเสริมนวัตกรรมและส่งเสริมให้บุคลากรเข้าร่วมกิจกรรมในระบบสารสนเทศที่กองแผนงานเป็นเจ้าของภาพ รวมทั้งส่งเสริมจรรยาบรรณการตามข้อบังคับฯ ที่ประกาศไปแล้วด้วย อย่าลืม!!! ทำดีแล้วให้รายงานให้กรมฯ ร่วมยินดีด้วย

สุดท้ายนี้ ขอให้พวกเรายึดมั่นในคำกล่าวถวายสัตย์ปฏิญาณ เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม 2552 และ น้อมนำเอาพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” มาปฏิบัติในงานที่รับผิดชอบและในชีวิตประจำวันเพื่อความสุขความเจริญทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและผู้เกี่ยวข้องทั้งหลายตลอดไป

ขอให้มึพลังกาย พลังใจที่เข้มแข็ง
 เป็นต้นแบบที่ดีของกรมอนามัย.....สวัสดีครับ

ดิเมธ ด้วงด้วง
 (ดร.นายแพทย์สมยศ ด้วงด้วง)
 อธิบดีกรมอนามัย
 เดือนมีนาคม 2553

สารจากอธิบดีกรมอนามัย

ดร.นายแพทย์สมยศ ด้วงด้วง

ฉบับที่ 1
 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553